

Medlem i en innebandyklubb utifrån socioekonomisk status

- en undersökning från forsknings- och utvärderingsprojektet Ung livsstil i Sverige

Ulf Blomdahl.	ulf.blomdahl@telia.com	tel. 070/ 665 11 21
Stig Elofsson.	stig.elifsson@socarb.su.se	tel. 08/ 16 20 22
Linda Lengheden.	linda.lengheden@gmail.com	tel. 0736/ 81 36 33
Magnus Åkesson.	magnus.akesson@stockholm.se	tel. 08/ 508 27 638

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

- Stockholm (sedan 1984)
- Norrköping (sedan 1985)
- Malmö (sedan 1990)
- Linköping (sedan 1992)
- Kalmar (sedan 1992)
- Jönköping (sedan 1994)
- Sävsjö (sedan 1994)
- Vallentuna (sedan 1996)
- Huddinge (sedan 1998)
- Haninge (sedan 1998)
- Värmdö (sedan 1998)
- Helsingborg (sedan 2000)
- Lidingö (sedan 2003)
- Täby (sedan 2013)

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige.

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Ung livsstil 1989-1993			
Högstadiet	14 007	12 070	85
Eskilstuna 1993			
Högstadiet	2 901	2 624	90
Stockholms stad 1994			
Högstadiet	1 995	1 782	89
Malmö 1996			
Högstadiet	901	720	80
Totalt 1989-1996	19 804	17 196	87

I studien 1989-1993 ingår Laholm, Arboga, Eslöv, Västerås, Norrköping, Botkyrka, Malmö, Göteborg, Borås, Älvkarleby, Säter, Kalmar, Linköping, Töreboda, Ronneby, Eksjö, Sävsjö, Vetlanda och Nässjö

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Ung livsstil 1998			
Mellanstadiet	6 119	5 199	85
Högstadiet	7 751	6 316	81
Gymnasiet	4 102	3 269	80
Ung livsstil 2000-2008			
Mellanstadiet	11 303	9 735	86
Högstadiet	15 776	13 009	82
Gymnasiet	10 707	8 403	78
Ung livsstil i Sverige 2009-2013			
Mellanstadiet	8 307	7 728	93
Högstadiet	15 533	12 633	81
Gymnasiet	15 508	11 635	75
Totalt 1998-2013	95 106	77 927	82

För närmare information om medverkande kommuner, urval m.m. se: Blomdahl m.fl.,
Segrar föreningslivet?

Antalet elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Linköping högstadiet 2013	1 499	1 141	76
Linköping gymnasiet 2013	2 000	1 419	71
Stockholm mellanstadiet 2014	2 574	1 879	73
Stockholm högstadiet 2014	2 902	2 096	72
Stockholm gymnasiet 2014	2 051	1 489	73
Huddinge mellanstadiet 2015	1 001	853	85
Huddinge högstadiet 2015	1 773	1 517	86
Jönköping mellanstadiet 2015	910	856	93
Jönköping högstadiet 2015	1 401	1 210	86
Jönköping gymnasiet 2015	1 347	1 128	84
Värmdö högstadiet 2015	665	550	83
Totalt	18 123	14 138	78

För närmare information om medverkande kommuner, urval m.m. se:
Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?**

Socioekonomiska grupper

Ekonomisk grupp 1: Bor i villa/radhus + har tillgång till bil+ båt+ sommarstuga.

Ekonomisk grupp 2: Bor i villa/radhus/insatslägenhet/bostadsrättslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 3: Övriga t.ex. bor i hyreslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 4: Bor i hyreslägenhet + har tillgång till antingen bil, båt eller sommarstuga.

Ekonomisk grupp 5: Bor i hyreslägenhet. Har **ej** sommarstuga, bil eller båt

Socioekonomiska grupper

Teoretiskt kan detta mått kopplas till Webers definition av klass, vilket i sin tur kopplas till begreppet livschanser. Med ett likartat mått finner sociologen Mikael Tåhlin en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och flertalet fritids- och kulturaktiviteter även efter kontroll för ålder och socialgrupp. Tåhlin har också i senare rapporter visat att individens ekonomiska resurser har en direkt inverkan på både individens fritids- och hälsosituation. Antagandet är i enlighet med Tåhlins hypotes att familjernas kontrollvidd - mängden av möjliga handlingar - ökar kontinuerligt från ekonomisk grupp 5 till ekonomisk grupp 1.

Detta mått har sedan använts i flera andra studier (Blomdahl, 1990; Elofsson, 1998; Nilsson, 1998; Larsson, 2008; Blomdahl & Elofsson, 2006; Elofsson & Karlsson, 2011). Även i internationella studier används allt mer likartade indikatorer på socioekonomisk bakgrund. I WHO:s hälsoenkät definieras de ungas socioekonomiska status ”utifrån svar på frågor om familjens ekonomi, bilinnehav, semestervanor, datoräggande och om de unga har eget rum.”

För närmare information om indelningen i socioekonomiska grupper se t.ex. Elofsson m.fl, **Ungas livsstil i låg- och högstatusområden**, sid. 7.

Medlem i en innebandyförening

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 1989-1996.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Ung livsstil 1989-1993							
Killar Högstadiet	6	4	4	3	5	Ns	Ns
Tjejer Högstadiet	1	1	1	1	0	Ns	Ns
Eskilstuna 1993							
Killar Högstadiet	5	4	3	4	10	Ns	Ns
Tjejer Högstadiet	2	1	1	1	0	Ns	Ns
Stockholms stad 1994							
Killar Högstadiet	5	4	3	4	10	Ns	Ns
Tjejer Högstadiet	2	1	1	1	0	Ns	Ns
Malmö 1996							
Killar Högstadiet	7		3	0		*	Ns
Tjejer Högstadiet	0		0	0		Ns	Ns

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

För mätning av idrottsförening totalt och deltagande i specialidrotterna se:
Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?** Sid. 4-7.

Medlem i en innebandyförening

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 1998.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Stockholms län 1998							
Mellanstadiet							
Killar	19	18	14	10	7	***	Ns
Tjejer	2	4	4	5	5	Ns	Ns
Högstadiet							
Killar	13	12	10	6	4	***	*
Tjejer	3	5	5	2	2	Ns	Ns
Gymnasiet							
Killar	6	11	6	6	3	*	Ns
Tjejer	6	4	3	4	3	Ns	Ns

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i en innebandyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 2000-2008.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Ung livsstil 2000-2008							
Mellanstadiet							
Killar	15	14	11	5	5	***	*
Tjejer	3	4	4	2	0	**	Ns
Högstadiet							
Killar	13	9	8	4	2	***	***
Tjejer	2	4	3	1	2	*	*
Gymnasiet							
Killar	8	7	5	3	1	***	*
Tjejer	3	2	2	1	2	Ns	Ns

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i innebandyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 2009-2013.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signf. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Mellanstadiet							
Pojkar	23	16	13	6	4	***	***
Flickor	5	5	4	2	1	***	Ns
Högstadiet							
Pojkar	12	11	8	2	3	***	***
Flickor	7	5	4	1	0	***	*
Gymnasiet							
Pojkar	8	6	5	2	2	***	*
Flickor	2	3	2	1	0	*	Ns

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i en innebandyklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 2014.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Mellanstadiet Stockholm							
Killar	14	6	4	5	0	*	*
Tjejer	0	1	2	2	0	Ns	Ns
Högstadiet Stockholm							
Killar	9	4	4	3	3	Ns	Ns
Tjejer	4	3	1	0	0	**	Ns
Gymnasiet Stockholm							
Killar	6	4	1	0	0	**	Ns
Tjejer	1	1	1	4	0	Ns	Ns

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i en innebandyförening

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil 2015.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Mellanstadiet Huddinge 2015							
Killar	6	3	6	6		Ns	Ns
Tjejer	0	3	3	3		Ns	Ns
Högstadiet Huddinge 2015							
Killar	14	10	7	0	0	**	Ns
Tjejer	6	6	3	0	0	**	Ns
Högstadiet Värmdö 2015							
Killar	19	21	10	6		*	Ns
Tjejer	12	3	5	0		*	Ns

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Medlem i en innebandyförening

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Ung livsstil

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Linköping 2013							
Killar Högstadiet	19	15	10	2	4	***	Ns
Tjejer Högstadiet	0	4	4	3	0	Ns	Ns
Killar Gymnasiet	5	3	5	3	0	Ns	Ns
Tjejer Gymnasiet	0	3	3	0	0	Ns	Ns
Jönköping 2015							
Killar Mellanstadiet	16	31	22	5		*	Ns
Tjejer Mellanstadiet	8	5	7	0		Ns	Ns
Killar Högstadiet	9	15	11	1		*	Ns
Tjejer Högstadiet	0	4	6	3		Ns	Ns
Killar Gymnasiet	8	12	10	7		Ns	Ns
Tjejer Gymnasiet	7	2	3	0		Ns	Ns

* $p < 0.05$; ** $p < 0.01$; *** $p < 0.001$; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå

Deltar ungdomar i olika socioekonomiska grupper i innebandyklubbar i samma utsträckning?

Sammanfattning av resultaten:

- **Tjejer i de högre socioekonomiska grupperna är, sedan studierna 2008 med i en innebandyklubb i något högre eller högre utsträckning än tjejer i de lägre socioekonomiska grupperna.** I några av de lokala studierna finner vi dock inga systematiska skillnader mellan tjejer i de olika socioekonomiska grupperna. I studierna 1989-2008 ser vi heller inga systematiska skillnader mellan tjejer i olika socioekonomiska grupper.
- **Killar i de högre socioekonomiska grupperna är, sedan studierna i slutet av 1990-talet, med i en innebandyklubb i högre eller mycket högre utsträckning än killar i de lägre socio-ekonomiska grupperna.** I de stora studierna kvarstår detta även efter kontroll för invandrarbakgrund. I några av de lokala studierna finner vi dock inga systematiska skillnader mellan killar i de olika socioekonomiska grupperna. I studierna 1989-1996 ser vi heller inga systematiska skillnader mellan ungdomar i olika socioekonomiska grupper.

Du finner forskningsrapporter, redovisningar och föreläsningar från Ung livsstil på:

www.stockholm.se/idrott/forskning

www.huddinge.se/unglivsstil

www.taby.se/unglivsstil

www.varmdo.se/upplevaochgora/ungivarmdo/unglivsstil

Du kan också följa forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige på Facebook

<https://www.facebook.com/unglivsstil1>

Kommande omfattande forskningsrapport om RF-idrotten:

Elofsson/Blomdahl/Åkesson/Lengheden, RF-idrottens sociala struktur. En utmaning för idrottsrörelsen och politiker

Ungas livsstil i låg- och högstatusområden

En studie i åldersgruppen 13-16 år

Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Linda Lengheden och
Magnus Åkesson**Segrar föreningslivet?**En studie av svenskt föreningsliv under 30 år
bland barn och ungaUlf Blomdahl, Stig Elofsson, Magnus Åkesson och Linda
Lengheden**Dricker ungdomar i idrottsförening
mindre alkohol än de som inte är
med i en idrottsförening?**Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Magnus Åkesson
och Linda Lengheden**Spontanidrott för vilka?**En studie av kön och nyttjande av
planlagda utomhusytor för spontanidrott
under sommarhalvåret

Ulf Blomdahl, Stig Elofsson och Magnus Åkesson

Foto: Hans Gustav

**Utomstående i fritids-
och kulturutbudet i Huddinge**

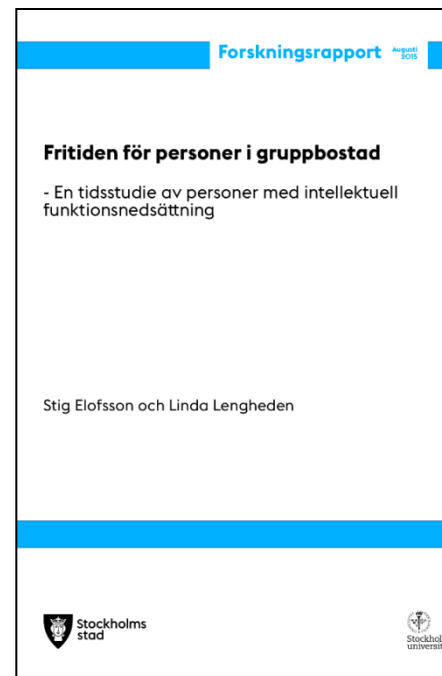
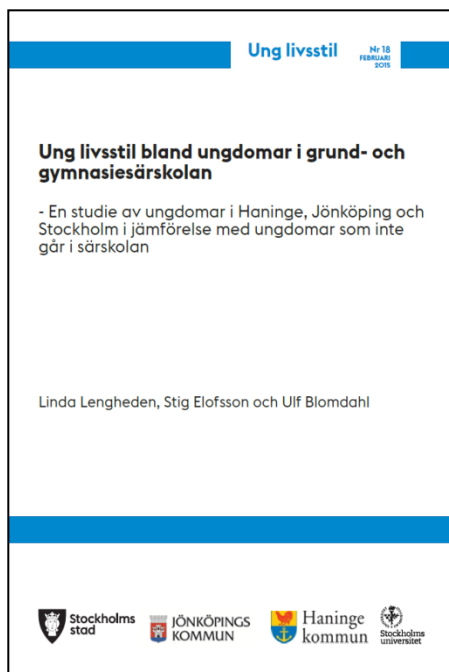
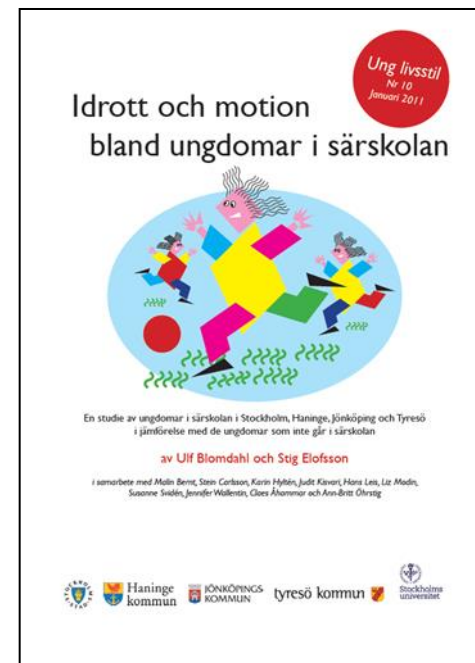
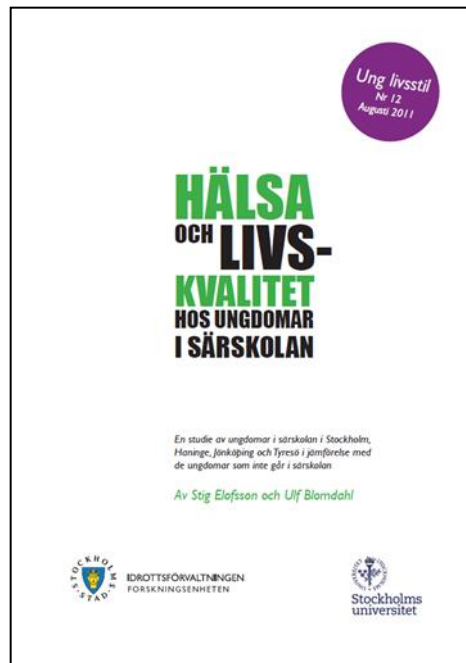
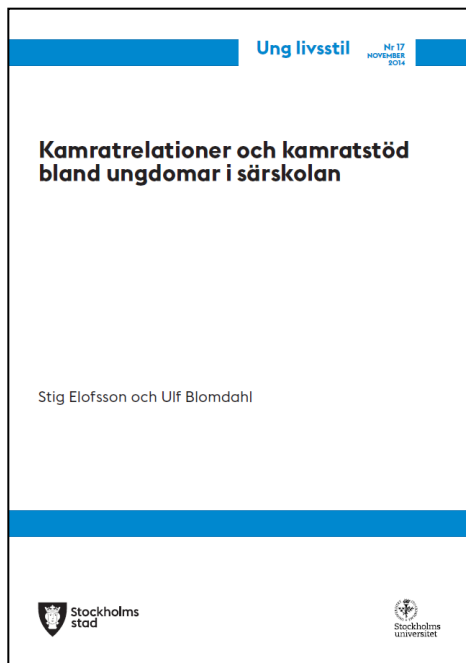
– en studie av barn och ungdom i åldersgruppen 10–19 år.

Av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

**Hur många motionerar/
idrottar för lite och
vilka är dom?**– en studie av den unga befolkningen i Stockholm,
Häringe, Helsingborg, Jönköping och Lidköping

av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

Linda
Lengheden

Magnus
Åkesson

Ulf
Blomdahl

Stig
Elofsson

www.facebook.com/unglivsstil1

